

STATUS FOR VERNEVERDIGE KULTURMINNER I UTVALGTE KOMMUNER

Sjøhus og naust
Delrapport 2000-2018

Dammann, Åse

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)
 Storgata 2, Postboks 736 Sentrum, 0105 Oslo
 Telefon: 23 35 50 00
www.niku.no

Tittel Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner Sjøhus og naust Delrapport 2000-2018	Rapporttype/nummer NIKU Oppdragsrapport 2/2019	Publiseringsdato 25.01.2019
	Prosjektnummer 1021469	Oppdragstidspunkt 2019
	Forsidebilde Sammenrast naust på Svanøy, Flora kommune (14010202019). Foto: ÅD/NIKU 2018	
Forfatter(e) Dammann, Åse	Sider 16	Tilgjengelighet Åpen
	Avdeling Bygning	

Prosjektleder Åse Dammann
Prosjektmedarbeider(e)
Kvalitetssikrer Annika Haugen

Oppdragsgiver(e) Riksantikvaren v/Leidulf Mydland og Kari Larsen

<p>Sammendrag</p> <p>Denne rapporten omhandler tap, tilstand og endringer av sjøhus og naust i utvalgte kommuner. Analysen er basert på innsamlede kontrollregistreringsdata for SEFRAK-registrerte bygninger eldre enn 1900 i Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram «Gamle hus da og nå 2000-2014» og «Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner 2015-2019». Samlet resultat (2000-2018) for åtte kommuner viser at tapsandelen for sjøhus/naust har steget tydelig fra 4 % i andre og tredje omdrev til 6 % i fjerde omdrev. 4 % av de endrete sjøhusene/naustene var truet, mens hele 28 % av de uendrete var truet.</p>
--

Emneord SEFRAK, bygninger, sjøhus, naust, miljøovervåking
--

Avdelingsleder

Annika Haugen

Forord

Denne rapporten omhandler tap, tilstand og endringer av sjøhus og naust i utvalgte kommuner. Analysen er basert på innsamlete kontrollregistreringsdata for SEFRAK-registrerte bygninger eldre enn 1900 i Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram «Gamle hus da og nå 2000-2014» og «Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner 2015-2019». I overvåkingsprogrammene samles registreringsdata for eldre bygninger og verneverdige kulturminner, ved feltregistrering i lange tidsserier. Overvåkingsresultatene skal gi indikasjon på måloppnåelse i forhold til nasjonale miljømål på kulturminnefeltet, samtidig som resultatene skal danne kunnskapsgrunnlag for målrettede tiltak i kulturminneforvaltningen.

Åse Dammann, NIKU

Januar 2019

Innholdsfortegnelse

1	Sammendrag	6
2	Metode	8
2.1	SEFRAK-bygninger	8
2.2	Utvalgte kommuner	8
2.3	Tidsdybde	8
2.4	Datainnhenting, lagring og bearbeiding	8
2.5	Registreringsparametere	9
2.5.1	Status	9
2.5.2	Tilstand	9
2.5.3	Endring	9
2.6	Analytiske kategorier	9
2.6.1	Bygningskategorier	9
2.6.2	Tettbygde/spredtbygde områder	9
2.7	Undersøkelsergrunnlag	9
3	Samlet resultat 8 kommuner 1.-4. omdrev	10
3.1	Bygningskategorier	10
3.2	Forfall og endring	10
3.3	Tettbygde/spredtbygde områder	10
4	Kommunevise resultat	12
4.1	Fræna – 1.-3. omdrev	12
4.2	Samnanger – 1.-3. omdrev	12
4.3	Vega – 1.-3. omdrev	12
4.4	Flora – 1.-4. omdrev	13
4.5	Sandnes – 1.-4. omdrev	13
4.6	Tromsø – 1.-4. omdrev	13
5	Detaljert resultat	14

1 Sammendrag

Denne rapporten inneholder en analyse av tap, tilstand og endring av SEFRAK-registrerte sjøhus/naust eldre enn 1900. Bygningene inngår i Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram (MOV-program) «Gamle hus da og nå 2000-2014» og «Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner 2015-2019». Metoden er presentert i kap 2 og detaljert resultat i kap 5.

Samlet resultat (kap 3) er basert på registreringsdata fra åtte, av til sammen ti kommuner i overvåkingsprogrammet, som pr 2018 er kontrollregistrert fire ganger (omdrev): Flora, Kautokeino, Melhus, Nittedal, Nord-Aurdal, Saltdal, Sandnes, Tromsø. Undersøkelsergrunnlaget omfatter 6 187 SEFRAK-registrerte bygninger, hvorav 327 er sjøhus/naust (5 %). Kommunevise resultat presenteres for seks kommuner (kap 4). Av disse er Flora, Sandnes og Tromsø kontrollregistrert fire ganger og inngår i samlet resultat, mens Fræna, Samnanger og Vega er kontrollregistrert tre ganger og inngår ikke i samlet resultat.

Samlet resultat

Samlet resultat (2000-2018) for åtte kommuner viser at tapsandelen for sjøhus/naust hadde steget tydelig, fra 4 % i andre og tredje omdrev til 6 % i fjerde omdrev. De øvrige bygningskategoriene viser motsatt tendens, med stabil eller synkende tapsandel i samme periode.

4 % av de endrete sjøhusene/naustene var truet, mens hele 28 % av de uendrete var truet. En relativt lav andel av sjøhusene/naustene var endret (39 %), i forhold til andre bygningskategorier.

Det har vært noe mer tap av sjøhus/naust i tettbygde områder enn i spredtbygde. Ved oppstart av overvåkingsprogrammet lå 85 % av sjøhusene/naustene i de åtte kommunene i spredtbygde områder. Etter fjerde omdrev ligger 88 % av gjenstående sjøhus/naust i spredtbygde områder.

Fræna og Samnanger

Av kommunene som er undersøkt tre ganger, hadde Fræna og Samnanger økt tap av sjøhus/naust i tredje omdrev. Tapsandelen i Samnanger var høy, sammenlignet med de andre kommunene, og tapet var stigende (fra 7 % tap i andre til 8 % i tredje omdrev). Fræna hadde lavere tapsandel, men den økte markant i tredje omdrev (fra 0 tap i andre til 5 % i tredje omdrev). I begge kommuner var 13 % av de gjenstående sjøhusene/naustene truet av forfall. En stor grad av arbeidspending til nabokommuner er karakteristisk for begge kommunene.

Flora og Tromsø

Av kommunene som er undersøkt fire ganger, hadde Flora og Tromsø økt tap av sjøhus/naust i fjerde omdrev. I Flora var økningen moderat (fra 5 % tap i andre og tredje til 6 % i fjerde omdrev), mens Tromsø hadde markant økning (fra 4 % tap i andre og tredje til 9 % i fjerde omdrev). Andelen av de gjenstående sjøhusene/naustene som var truet var på henholdsvis 18 % og 21 % i Flora og Tromsø, slik at man kan forvente økt tapstakt i årene fremover.

Vega

I Vega kommune sank tapsandelen for sjøhus/naust i tredje omdrev (fra 5 % i andre til 3 % i tredje omdrev). Det er nærliggende å anta at verdensarvstatusen har hatt positiv effekt for bygningsbevaringen. Dette inntrykket forsterkes når man ser at en relativt lav andel av de gjenstående sjøhusene/naustene i kommunen var truet (7 % truet, mot 13 % til 21 % i de øvrige fem kommunene).

Sandnes

I Sandnes var tapsandelen i alle omdrev lavere for sjøhus/naust enn for de andre bygningskategoriene (2 % tap i tredje og fjerde omdrev i Sandnes). Utbyggingstakten i kommunen har vært høy, med sterkt press på eldre bebyggelse og høy tapsandel for både landbruksbygninger og boliger. Det er grunn til å tro at sjøhus/naust i mindre grad enn den øvrige bebyggelsen har vært i veien for utbyggingsprosjekter. Imidlertid var det en relativt høy andel av de gjenstående sjøhusene/naustene som var truet (18 %), slik at man kan forvente økt tapstakt i årene fremover.

Oppsummering

Tap og forfall av sjøhus/naust må sees i sammenheng med fraflytting og nedgang i antall sysselsatte i primærnæringene. Mange av de undersøkte sjøhusene og naustene har tidligere inngått i yrkesmessige sammenhenger, som nå er opphørt. Samtidig er kommunikasjonslinjene i landskapet endret fra sjø til land, og strandtomtene blir i økende grad avskåret fra bolig og gårdstun av sterkt trafikkerte hovedveier langs sjøkanten. Disse forholdene er med på å påvirke bruken av sjøhus og naust i retning av funksjonstømming. I tillegg er sjøhus/naust svært utsatt for klimamessig slitasje, slik at vedlikehold og bruk er avgjørende for bygningsbevaringen.

Observasjoner i felt har gitt eksempler på at funksjonsendring fra nyttebruk til fritidsbruk har positiv effekt og bremser tap og forfall av sjøhus og naust. Selv om undersøkelsesresultatet viser at relativt få sjøhus og naust er endret, har vi i flere områder i de undersøkte kommunene registrert fint istandsatte og bruksendrete sjøhus/naust, blant annet i tilknytning til ferieboliger. Bruksendringer vil ofte medføre bygningsmessige endringer. Slike endringer kan være nødvendig å godta, hvis man ønsker å bevare de eldre sjøhusene/naustene for fremtiden. I denne sammenhengen vil det være viktig å etablere god praksis for å ivareta viktige verneverdier gjennom lokal byggesaksbehandling.

Sjøhusmiljø i Rognaldsvåg, Flora kommune (176600411). Foto ÅD/NIKU 2018

2 Metode

I Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram (MOV-program) «Gamle hus da og nå 2000-2014» og «Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner 2015-2020» registreres tap, tilstand og endring av SEFRAK-bygninger og verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner ved kontrollregistrering i felt hvert femte år.

2.1 SEFRAK-bygninger

Denne rapporten omhandler SEFRAK-bygninger eldre enn 1900, det vil si bygninger som inngår i SEFRAK-registeret, som er Riksantikvarens landsdekkende register over nærmere 500 000 bygninger eldre enn 1900, samt yngre bygninger i nordlige områder. Bygningene er digitalt kartfestet via Matrikkelen. SEFRAK-registeret gir ikke vernestatus.

2.2 Utvalgte kommuner

I perioden 2000-2014 omfattet MOV-programmet følgende 18 kontrollkommuner: Bø, Eidskog, Flora, Fræna, Gjerstad, Holmestrand, Kautokeino, Melhus, Nittedal, Nord-Aurdal, Saltdal, Samnanger, Sandnes, Sarpsborg, Skjåk, Snåsa, Tromsø og Vega. Kommunene som er videreført i MOV-programmet i perioden 2015-2019 er Bø, Flora, Kautokeino, Melhus, Nittedal, Nord-Aurdal, Saltdal, Samnanger, Sandnes og Tromsø. Kontrollkommunene i MOV-programmet utgjør en geografisk og samfunnsmessig bredde og skal vise et tverrsnitt av Norge. Utvalget av kommuner er gjort av Riksantikvaren ved programstart i år 2000 og 2015, med utgangspunkt i SSBs kommunekarakteristikker.

2.3 Tidsdybde

Kontrollregistrering i felt gjennomføres hvert femte år, med to kommuner i året i fast syklus. Tre omganger (omdrev) med kontrollregistrering er gjennomført i 18 kommuner. I åtte av kommunene er det gjennomført fire omdrev pr 2018. SEFRAK-registreringen foregikk over flere år i perioden 1975-1995. På grunn av ulike tidspunkt for opprinnelig SEFRAK-registrering i kommunene, og ulike år for første feltkontroll i MOV-programmet, varierer antall år i første omdrev fra kommune til kommune. Resultatene fra første omdrev kan derfor ikke brukes til sammenligning mellom kommunene eller senere omdrev.

2.4 Datainnhenting, lagring og bearbeiding

Registrering av bygningenes status, tilstand og endring blir gjennomført ved utvendig og visuell feltkontroll i barmarksesongen. Bygningene blir fotografert og registreringene innført i Excel-tabeller, sammen med grunndata fra Matrikkelen, SEFRAK-registeret og andre databaser. Registreringsdata og foto lagres hos Riksantikvaren og NIKU. Som grunnlag for feltregistrering og analyser lager NIKU digitale kartverk i ArcGIS for hver kommune, basert på kartgrunnlag fra Statens kartverk. Excel-tabellen med SEFRAK-bygninger er koblet mot eksisterende digital kartfesting av SEFRAK-bygninger. Kartuttrekket er levert av Riksantikvaren. Resultat og analyse fremkommer ved bearbeiding i Excel.

2.5 Registreringsparametere

I MOV-programmet registreres bygningenes status, tilstandsgrad og endringsgrad. I denne rapporten benyttes følgende parametere fra MOV-programmet:

2.5.1 Status

- Tap (absolutt tap, huset er borte, helt i ruin, eller flyttet til annet sted)

2.5.2 Tilstand

I denne rapporten er følgende to tilstandsgrader slått sammen til én felles kategori: «Truet»

- Truet (dårlig teknisk tilstand)
- Sterkt truet (svært dårlig teknisk tilstand)

2.5.3 Endring

I denne rapporten er følgende tre endringsgrader slått sammen til én felles kategori: «Endret»

- A-endring (stor volumendring)
- B-endring (mindre volumendring)
- C-endring (overflateendring)

2.6 Analytiske kategorier

Det er definert faste kategorier for analyse av registreringsdataene i MOV-programmet. Denne rapporten omfatter analyse av bygningskategorier og av tettbygde/spredtbygde områder.

2.6.1 Bygningskategorier

Bygningene i MOV-programmet er inndelt i syv hovedkategorier, basert på systematikken i SEFRAK-registeret, hvor bygningene er registrert med tallkoder for en rekke underkategorier.

- Bolighus, våningshus
- Bygård
- Driftsbygninger i tunet
- Hus i utmark, seter
- Mindre uthus i/nær tunet
- Naust, sjøhus
- Andre hustyper

2.6.2 Tettbygde/spredtbygde områder

Kommunene i MOV-programmet er oppdelt i tettbygde/spredtbygde områder, med utgangspunkt i kretsinnstillingen i SEFRAK-registeret. Kategoriseringen ble gjort ved programstart i år 2000.

- Tettbygd
- Spredtbygd

2.7 Undersøkellesgrunnlag

I denne rapporten er samlet resultat basert på registreringsdata fra de åtte kommunene i MOV-programmet som pr 2018 er kontrollregistrert fire ganger (Flora, Kautokeino, Melhus, Nittedal, Nord-Aurdal, Saltdal, Sandnes, Tromsø). Kystkommunene Flora, Fræna, Samnanger, Sandnes, Tromsø og Vega er presentert med kommunevise resultater.

3 Samlet resultat 8 kommuner 1.-4. omdrev

Undersøkelsesgrunnlaget omfatter 6 187 SEFRAK-bygninger eldre enn 1900 i åtte kommuner som pr 2018 er kontrollregistrert fire ganger (Flora, Kautokeino, Melhus, Nittedal, Nord-Aurdal, Saltdal, Sandnes og Tromsø). Resultatene fra første omdrev kan ikke sammenlignes kommunene imellom eller med senere omdrev, ettersom SEFRAK-registreringen foregikk over lang tid og til ulike tidspunkter i kommunene.

3.1 Bygningskategorier

Samlet resultat viser at tapsandelen for sjøhus/naust hadde steget tydelig i fjerde omdrev (fra 4 % i andre og tredje til 6 % i fjerde omdrev). De øvrige bygningskategoriene viser motsatt tendens, med stabil eller synkende tapsandel. En relativt lav andel av sjøhusene/naustene er endret (39 %).

8 KOMMUNER	UNDERSØKT	TAPT 1. OMD	TAPT 2. OMD	TAPT 3. OMD	TAPT 4. OMD	AKKUMULERT TAP	TRUET	ENDRET
Andre hustyper	212	21 %	2 %	3 %	4 %	28 %	8 %	58 %
Bolig/våningshus	2338	14 %	4 %	3 %	3 %	23 %	10 %	67 %
Bygård	137	10 %	0	3 %	3 %	15 %	0	82 %
Driftsbygninger	786	26 %	6 %	6 %	5 %	38 %	27 %	44 %
Utmarkshus	699	15 %	6 %	6 %	4 %	29 %	24 %	37 %
Mindre uthus	1688	19 %	5 %	5 %	5 %	31 %	18 %	36 %
Sjøhus/naust	327	13 %	4 %	4 %	6 %	25 %	18 %	39 %
Totalt	6187	17 %	5 %	4 %	4 %	28 %	16 %	52 %

3.2 Forfall og endring

4 % av de endrete sjøhusene/naustene var truet, mens hele 28 % av de uendrete var truet. Samlet resultat viser dermed at det er markant mer forfall på uendrete sjøhus/naust enn på de endrete bygningene. Selv om feltkontrollen i overvåkingsprogrammet ikke omfatter registrering av hvorvidt bygningene er i bruk, peker resultatene på en sammenheng mellom bruk og bygningsbevaring. Bygninger som er i bruk endres både i forbindelse med brukstilpasninger og vanlig vedlikehold.

8 KOMMUNER	GJENSTÅENDE 4. OMD	ENDRET	ENDRET-TRUET	UENDRET-TRUET
Andre hustyper	153	58 %	2 %	16 %
Bolig/våningshus	1801	67 %	2 %	26 %
Bygård	116	82 %	0	0
Driftsbygninger	487	44 %	14 %	37 %
Utmarkshus	496	37 %	10 %	33 %
Mindre uthus	1168	36 %	7 %	25 %
Sjøhus/naust	245	39 %	4 %	28 %
Totalt	4466	52 %	5 %	27 %

3.3 Tettbygde/spredtbygde områder

Det har vært noe mer tap av sjøhus/naust i tettbygde områder enn i spredtbygde. Ved oppstart av overvåkingsprogrammet lå 85 % av sjøhusene/naustene i de åtte kommunene i spredtbygde områder. Etter fjerde omdrev ligger 88 % av gjenstående sjøhus/naust i spredtbygde områder.

Fræna (1548014013). Foto: KF/NIKU 2010

Flora (14010108022). Foto: ÅD/NIKU 2018

4 Kommunevise resultat

I dette kapittelet presenteres kommunevise resultat for seks kystkommuner: Flora, Fræna, Samnanger, Sandnes, Tromsø og Vega. Detaljert resultat er presentert i kap 5

4.1 Fræna – 1.-3. omdrev

I Fræna kommune steg tapsandelen for sjøhus/naust i 3. omdrev (fra 0 i andre til 5 % i tredje omdrev). Tendensen kan ha sammenheng med færre sysselsatte i primærnæringene og økt arbeidspendling i kommunen. 13 % av de gjenstående er truet. En relativt høy andel er endret (50 %).

FRÆNA	UNDERSØKT	TAPT 1. OMD	TAPT 2. OMD	TAPT 3. OMD	AKKUMULERT TAP	TRUET	ENDRET
Andre hustyper	22	18 %	0	0	18 %	6 %	50 %
Bolig/våningshus	397	13 %	5 %	2 %	19 %	8 %	68 %
Driftsbygninger	178	30 %	3 %	4 %	35 %	15 %	49 %
Utmarkshus	33	33 %	0 %	5 %	36 %	24 %	33 %
Mindre uthus	128	29 %	2 %	9 %	37 %	19 %	32 %
Sjøhus/naust	162	22 %	0	5 %	26 %	13 %	50 %
Totalt	920	21 %	3 %	4 %	26 %	12 %	56 %

4.2 Samnanger – 1.-3. omdrev

I Samnanger er tapsandelen for sjøhus/naust høy, sammenlignet med de andre kommunene, og tapet er stigende (fra 7 % i andre til 8 % i tredje omdrev). Tendensen kan ha sammenheng med færre sysselsatte i primærnæringene og økt arbeidspendling i kommunen. 13 % av de gjenstående er truet. En relativt lav andel er endret (17 %).

SAMNANGER	UNDERSØKT	TAPT 1. OMD	TAPT 2. OMD	TAPT 3. OMD	AKKUMULERT TAP	TRUET	ENDRET
Andre hustyper	27	11 %	4 %	9 %	22 %	10 %	43 %
Bolig/våningshus	158	13 %	4 %	6 %	22 %	3 %	55 %
Bygård	3	0	33 %	0	33 %	0	50 %
Driftsbygninger	95	23 %	5 %	3 %	29 %	16 %	63 %
Utmarkshus	48	31 %	12 %	10 %	46 %	12 %	38 %
Mindre uthus	96	30 %	4 %	9 %	40 %	7 %	34 %
Sjøhus/naust	41	32 %	7 %	8 %	41 %	13 %	17 %
Totalt	468	22 %	6 %	7 %	31 %	8 %	48 %

4.3 Vega – 1.-3. omdrev

I Vega kommune sank tapsandelen for sjøhus/naust i tredje omdrev (fra 5 % i andre til 3 % i tredje omdrev). Det er nærliggende å anta at verdensarvstatusen har hatt positiv effekt på bygningsbevaringen, særlig når man ser at en lavere andel av de gjenstående sjøhusene og naustene er truet (7 %), sammenlignet med de øvrige kommunene (13 % til 21 % truet). 42 % er endret.

VEGA	UNDERSØKT	TAPT 1. OMD	TAPT 2. OMD	TAPT 3. OMD	AKKUMULERT TAP	TRUET	ENDRET
Andre hustyper	30	3 %	0	3 %	7 %	4 %	50 %
Bolig/våningshus	184	3 %	2 %	2 %	6 %	11 %	58 %
Driftsbygninger	69	12 %	10 %	5 %	25 %	4 %	46 %
Utmarkshus	5	40 %	0	0	40 %	33 %	0
Mindre uthus	83	7 %	4 %	0	11 %	20 %	26 %
Sjøhus/naust	68	6 %	5 %	3 %	13 %	7 %	42 %
Totalt	439	6 %	4 %	2 %	11 %	11 %	47 %

4.4 Flora – 1.-4. omdrev

I Flora økte tapsandelen for sjøhus/naust i fjerde omdrev (fra 5 % i andre og tredje til 6 % i fjerde omdrev). 18 % av de gjenstående er truet. Andelen endrete er lavere enn gjennomsnittet i kommunen (43 % mot 52 % i gjennomsnitt).

FLORA	UNDERSØKT	TAPT 1. OMD	TAPT 2. OMD	TAPT 3. OMD	TAPT 4. OMD	AKKUMULERT TAP	TRUET	ENDRET
Andre hustyper	12	0	0	0	8 %	8 %	9 %	73 %
Bolig/våningshus	273	5 %	4 %	2 %	5 %	15 %	15 %	61 %
Bygård	15	7 %	0	7 %	8 %	20 %	0	58 %
Driftsbygninger	81	10 %	5 %	6 %	12 %	30 %	28 %	44 %
Utmarkshus	30	3 %	7 %	19 %	18 %	40 %	28 %	28 %
Mindre uthus	130	13 %	7 %	5 %	11 %	32 %	20 %	44 %
Sjøhus/naust	145	8 %	5 %	5 %	6 %	22 %	18 %	43 %
Totalt	686	8 %	5 %	4 %	7 %	22 %	18 %	52 %

4.5 Sandnes – 1.-4. omdrev

I Sandnes er tapsandelen lavere for sjøhus og naust enn for de andre bygningskategoriene i alle omdrev (0 i andre og 2 % i tredje og fjerde omdrev). Utbyggingstakten i kommunen har vært høy, med sterkt press på eldre bebyggelse og høy tapsandel for både landbruksbygninger og boliger, sammenlignet med de andre kommunene. Det er grunn til å tro at sjøhus og naust i mindre grad enn øvrig bebyggelse har ligget i veien for utbyggingsprosjekter. 18 % av de gjenstående er truet. En relativt høy andel er endret (50 %).

SANDNES	UNDERSØKT	TAPT 1. OMD	TAPT 2. OMD	TAPT 3. OMD	TAPT 4. OMD	AKKUMULERT TAP	TRUET	ENDRET
Andre hustyper	48	33 %	6 %	10 %	4 %	46 %	0	69 %
Bolig/våningshus	399	26 %	5 %	7 %	5 %	38 %	7 %	70 %
Bygård	33	21 %	0	0	4 %	24 %	0	68 %
Driftsbygninger	113	43 %	11 %	7 %	4 %	55 %	20 %	57 %
Utmarkshus	11	9 %	10 %	0	0	18 %	11 %	22 %
Mindre uthus	119	38 %	11 %	3 %	6 %	50 %	23 %	47 %
Sjøhus/naust	58	21 %	0	2 %	2 %	24 %	18 %	50 %
Totalt	781	30 %	6 %	6 %	4 %	41 %	11 %	63 %

4.6 Tromsø – 1.-4. omdrev

I Tromsø økte tapsandelen for sjøhus/naust kraftig i fjerde omdrev (fra 4 % i andre og tredje til 9 % i fjerde omdrev). 21 % av de gjenstående er truet. En relativt lav andel er endret (33 %).

TROMSØ	UNDERSØKT	TAPT 1. OMD	TAPT 2. OMD	TAPT 3. OMD	TAPT 4. OMD	AKKUMULERT TAP	TRUET	ENDRET
Andre hustyper	61	21 %	0	2 %	6 %	28 %	16 %	57 %
Bolig/våningshus	508	11 %	3 %	3 %	4 %	19 %	6 %	71 %
Bygård	89	7 %	0	4 %	1 %	11 %	0	90 %
Driftsbygninger	103	23 %	9 %	13 %	6 %	43 %	25 %	44 %
Utmarkshus	22	14 %	5 %	28 %	8 %	45 %	67 %	17 %
Mindre uthus	203	18 %	8 %	14 %	10 %	42 %	16 %	40 %
Sjøhus/naust	100	15 %	4 %	4 %	9 %	28 %	21 %	33 %
Totalt	1086	14 %	4 %	6 %	6 %	27 %	11 %	61 %

5 Detaljert resultat

8 KOMMUNER	Undersøkt	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Tapt 4. omd	Truet	A-ending	B-ending	C-ending	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Tapt 4. omd	Akk tap	Truet	Endret
Andre hustyper	212	44	3	5	7	13	4	23	61	21 %	2 %	3 %	4 %	28 %	8 %	58 %
Bolig/våningshus	2338	325	84	63	65	176	82	541	587	14 %	4 %	3 %	3 %	23 %	10 %	67 %
Bygård	137	14	0	4	3	0	1	23	71	10 %	0	3 %	3 %	15 %	0	82 %
Driftsbygninger	786	203	37	34	25	131	21	87	104	26 %	6 %	6 %	5 %	38 %	27 %	44 %
Utmarkshus	699	108	38	35	22	120	12	46	125	15 %	6 %	6 %	4 %	29 %	24 %	37 %
Mindre uthus	1688	326	68	66	60	212	20	75	331	19 %	5 %	5 %	5 %	31 %	18 %	36 %
Sjøhus/naust	327	44	11	11	16	44	0	12	84	13 %	3,9 %	4,0 %	6,1 %	25 %	18 %	39 %
Totalt	6187	1064	241	218	198	696	140	807	1363	17 %	4,7 %	4,5 %	4,2 %	28 %	16 %	52 %

8 KOMMUNER	GJENSTÅENDE	ENDRET	UENDRET	ENDRET-TRUET	UENDRET-TRUET	ENDRET	ENDRET-TRUET	UENDRET-TRUET
Andre hustyper	153	88	61	2	10	58 %	2 %	16 %
Bolig/våningshus	1801	1210	563	26	144	67 %	2 %	26 %
Bygård	116	95	21	0	0	82 %	0	0
Driftsbygninger	487	212	268	29	98	44 %	14 %	37 %
Utmarkshus	496	183	309	19	101	37 %	10 %	33 %
Mindre uthus	1168	426	726	31	178	36 %	7 %	25 %
Sjøhus/naust	245	96	145	4	40	39 %	4 %	28 %
Totalt	4466	2310	2093	111	571	52 %	5 %	27 %

FLORA	Undersøkt	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Tapt 4. omd	Truet	A-ending	B-ending	C-ending	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Tapt 4. omd	Akk tap	Truet	Endret
Andre hustyper	12	0	0	0	1	1	0	1	7	0	0	0	8 %	8 %	9 %	73 %
Bolig/våningshus	273	13	10	6	11	36	6	52	85	5 %	4 %	2 %	5 %	15 %	15 %	61 %
Bygård	15	1	0	1	1	0	0	0	7	7 %	0	7 %	8 %	20 %	0	58 %
Driftsbygninger	81	8	4	4	8	16	1	9	15	10 %	5 %	6 %	12 %	30 %	28 %	44 %
Utmarkshus	30	1	2	5	4	5	0	0	5	3 %	7 %	19 %	18 %	40 %	28 %	28 %
Mindre uthus	130	17	8	5	11	18	2	11	26	13 %	7 %	5 %	11 %	32 %	20 %	44 %
Sjøhus/naust	145	12	7	6	7	20	0	5	44	8 %	5,3 %	4,8 %	5,8 %	22 %	18 %	43 %
Totalt	686	52	31	27	43	96	9	78	189	8 %	4,9 %	4,5 %	7,5 %	22 %	18 %	52 %

SANDNES	Undersøkt	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Tapt 4. omd	Truet	A-ending	B-ending	C-ending	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Tapt 4. omd	Akk tap	Truet	Endret
Andre hustyper	48	16	2	3	1	0	0	4	14	33 %	6 %	10 %	4 %	46 %	0	69 %
Bolig/våningshus	399	105	15	19	12	17	7	72	95	26 %	5 %	7 %	5 %	38 %	7 %	70 %
Bygård	33	7	0	0	1	0	0	3	14	21 %	0	0	4 %	24 %	0	68 %
Driftsbygninger	113	49	7	4	2	10	0	14	15	43 %	11 %	7 %	4 %	55 %	20 %	57 %
Utmarkshus	11	1	1	0	0	1	0	0	2	9 %	10 %	0	0	18 %	11 %	22 %
Mindre uthus	119	45	8	2	4	14	0	5	23	38 %	11 %	3 %	6 %	50 %	23 %	47 %
Sjøhus/naust	58	12	0	1	1	8	0	4	18	21 %	0	2,2 %	2,2 %	24 %	18 %	50 %
Totalt	781	235	33	29	21	50	7	102	181	30 %	6,0 %	5,7 %	4,3 %	41 %	11 %	63 %

TROMSØ	Undersøkt	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Tapt 4. omd	Truet	A-ending	B-ending	C-ending	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Tapt 4. omd	Akk tap	Truet	Endret
Andre hustyper	61	13	0	1	3	7	2	6	17	21 %	0	2 %	6 %	28 %	16 %	57 %
Bolig/våningshus	508	54	15	11	19	23	16	129	146	11 %	3 %	3 %	4 %	19 %	6 %	71 %
Bygård	89	6	0	3	1	0	1	20	50	7 %	0	4 %	1 %	11 %	0	90 %
Driftsbygninger	103	24	7	9	4	15	3	7	16	23 %	9 %	13 %	6 %	43 %	25 %	44 %
Utmarkshus	22	3	1	5	1	8	0	2	0	14 %	5 %	28 %	8 %	45 %	67 %	17 %
Mindre uthus	203	37	14	21	13	19	4	10	33	18 %	8 %	14 %	10 %	42 %	16 %	40 %
Sjøhus/naust	100	15	3	3	7	15	0	3	21	15 %	3,5 %	3,7 %	8,9 %	28 %	21 %	33 %
Totalt	1086	152	40	53	48	87	26	177	283	14 %	4,3 %	5,9 %	5,7 %	27 %	11 %	61 %

FRÆNA	Undersøkt	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Truet	A-ending	B-ending	C-ending	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Akk tap	Truet	Endret
Andre hustyper	22	4	0	0	1	0	4	5	18 %	0	0	18 %	6 %	50 %
Bolig/våningshus	397	53	16	6	26	23	80	117	13 %	5 %	2 %	19 %	8 %	68 %
Driftsbygninger	178	54	4	5	17	10	20	26	30 %	3 %	4 %	35 %	15 %	49 %
Utmarkshus	33	11	0	1	5	2	4	1	33 %	0	5 %	36 %	24 %	33 %
Mindre uthus	128	37	2	8	15	1	2	23	29 %	2 %	9 %	37 %	19 %	32 %
Sjøhus/naust	162	36	0	6	16	7	8	45	22 %	0	4,8 %	26 %	13 %	50 %
Totalt	920	195	22	26	80	43	118	217	21 %	3,0 %	3,7 %	26 %	12 %	56 %

SAMNANGER	Undersøkt	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Truet	A-ending	B-ending	C-ending	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Akk tap	Truet	Endret
Andre hustyper	27	3	1	2	2	2	2	5	11 %	4 %	9 %	22 %	10 %	43 %
Bolig/våningshus	158	20	6	8	4	5	31	32	13 %	4 %	6 %	22 %	3 %	55 %
Bygård	3	0	1	0	0	0	0	1	0	33 %	0	33 %	0	50 %
Driftsbygninger	95	22	4	2	11	4	18	20	23 %	5 %	3 %	29 %	16 %	63 %
Utmarkshus	48	15	4	3	3	1	3	6	31 %	12 %	10 %	46 %	12 %	38 %
Mindre uthus	96	29	3	6	4	0	5	15	30 %	4 %	9 %	40 %	7 %	34 %
Sjøhus/naust	41	13	2	2	3	0	1	3	32 %	7,1 %	7,7 %	41 %	13 %	17 %
Totalt	468	102	21	23	27	12	60	82	22 %	5,7 %	6,7 %	31 %	8 %	48 %

VEGA	Undersøkt	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Truet	A-ending	B-ending	C-ending	Tapt 1. omd	Tapt 2. omd	Tapt 3. omd	Akk tap	Truet	Endret
Andre hustyper	30	1	0	1	1	1	4	9	3 %	0	3 %	7 %	4 %	50 %
Bolig/våningshus	184	5	3	3	19	5	44	51	3 %	2 %	2 %	6 %	11 %	58 %
Driftsbygninger	69	8	6	3	2	0	12	12	12 %	10 %	5 %	25 %	4 %	46 %
Utmarkshus	5	2	0	0	1	0	0	0	40 %	0	0	40 %	33 %	0
Mindre uthus	83	6	3	0	15	0	1	18	7 %	4 %	0	11 %	20 %	26 %
Sjøhus/naust	68	4	3	2	4	0	7	18	6 %	4,7 %	3,3 %	13 %	7 %	42 %
Totalt	439	26	15	9	42	6	68	108	6 %	3,6 %	2,3 %	11 %	11 %	47 %

Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

www.niku.no

NIKU Oppdragsrapport 2/2019

NIKU hovedkontor
Storgata 2
Postboks 736 Sentrum
0105 OSLO
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tønsberg
Farmannsveien 30
3111 TØNSBERG
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Bergen
Dreggsallmenningen 3
Postboks 4112 Sandviken
5835 BERGEN
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Trondheim
Kjøpmannsgata 1b
7013 TRONDHEIM
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tromsø
Framsenteret
Hjalmar Johansens gt. 14
9296 TROMSØ
Telefon: 77 75 04 00